

Владимир Колев

Сряда, седемнадесети

Когато денят е предопределен да бъде скучен, човек трябва да умее да намира утеха в дребните му радости. Всъщност, дали скуката просто не е показател, че нещата вървят в нормален коловоз? Какво по-голямо щастие от това животът да ти е подреден и обезпечен? Вярно, на младини има разни тръпки, копнежи, емоции, страсти... Тогава човек е непрекипяло вино. Но дори и този механичен пример илюстрира правдивостта на постановката. Всички, които разбират от пиене знаят, че ако и да има някакво очарование в първия есенен еликсир, който зачервява ушите и размътва приятно главата, истинското вино е отлежалото вино. В него могат да бъдат открити безброй аромати и вкусови нюанси. Разбира се...

Настойчиво почукване на вратата прекъсва хода на мъдрите мисли на мосю Коланж. Това разбира се е Луи.

– Влезте.

Луи е добър келнер. Би могло да се каже, образец келнер. Макар че, като човек е възтъпичък и при това с разни щуротии в главата. Наблюдателен, това в края на краищата е необходимо професионално качество, но от тази наблюдателност произтичат безбройните му мании. Непрекъснато открива заговори, пъклени планове за преобръщане на света... вещици и дяволски изчадия... Сигурно чете много криминалета...

Лошо няма! Даже на моменти това е част от разнообразието на добре подредения, но възсучен живот. И още нещо. Луи е безкрайно предан на мосю Коланж. Отнася се резервирано към бълнуванията на колегите си от другите заведения за фантастични бакшиши. Цени мястото си, усеща радостта от обезпеченото си положение и е доволен от процента от бакшиша, който мосю Коланж му дава.

Луи е с добро професионално възпитание. И макар че сега е явно много развълнуван, не тропа с копито от нетърпение, а чака почтително мосю Коланж да го попита, за какво става въпрос.

– Кажете, Луи... – Аристократично възпитаният работодател, който се явява и фактически господар, разговаря на „Ви“ даже със слугите си.

Луи вади от папка за меню новичка, петдесетфранкова банкнота и почтително я подава на шефа си. Механично, с опитни пръсти, мосю Коланж я опипва. Оглежда я. Не изглежда фалшива. Погледът му се засича с очите на Луи. Какъв е проблемът? Луи вади втора, новичка петдесетфранкова банкнота. Отново опипване, внимателен оглед. Добре шуми, водни знаци, нишки, няма съвпадение на номерата... Отново въпросителен поглед – какъв е проблемът, Луи!?

Келнерът, противно на навика си към безкрайни хипотези и обобщения, този път е лаконичен.

– Всъщност, това е четвъртата, нова, петдесетфранкова банкнота. Получена в четвърти, последователен ден от един и същи човек. Който идва по едно и също време сутрин, сяда на едно и също място до прозореца. Мосю Коланж, сигурен съм че той...

– Добре, Луи. Браво! Сега господинът в салона ли е?

– Не мосю Коланж, отиде си. Но съм сигурен, че утре пак ще цъфне по същото време на същото място до прозореца...

– Благодаря Ви, Луи. Вие сте образцов служител. Гордея се с Вас.

Знаете ли защо са се стромолясвали мощните робовладелски империи? Поради наслаждането на някакви икономически фактори? Сложно, сложно! Обяснението е далеч по-елементарно. Защото господарите са се отнасяли с робите си с обидно пренебрежение. Считайки, че така стабилизират собственото си положение. И са предизвиквали само въстания... Ако бяха говорили на „Ви“ и сега щеше да съществува патрициатът. Можете ли да си представите Луи като въстаник?

Чиновникът от гишетото поема двете банкноти и внимателно ги опипва. После ги оглежда срещу прозореца. Прибира ги и ги поставя пред аппарата с онази особена светлина. След това влиза в някаква програма на компютъра и дълго, съсредоточено чете нещо.

– Истински са, господине. Или поне не са регистрирани в серия под контрол. Но ако имате някакви съмнения, заповядайте пак. Разбира се, можете да ги оставите за допълнителен анализ, ако сметете за необходимо...

В четирите банки, четиримата чиновници казват едно и също за двете банкноти. Но инстинктът на мосю Коланж му подсказва, че този път Луи е хванал вярна следа.

На другия ден, в десет и три минути Луи е отново в кабинета на мосю Коланж.

– Току-що пристигна. И си поръча обичайното кафе...

Мосю Коланж застава зад завесата на прохода, от който излизат келнерите и внимателно започва да разглежда посетителя. Около или малко над трийсетте. Хубава фигура, но вероятно не е оформена от спорт. По-скоро не му е липсвало движение. Очи – проникателни, но мечтателно-проникателни, очи на художник. Които в този момент гледат през прозореца, но не виждат деня такъв какъвто е, а стилизиран, такъв какъвто би изглеждал на картина. Облечен просто, но изящно.

... И плаща все с петдесетфранкова банкнота... А може би днес просто ще извади кредитна карта и с това тръпката ще свърши... Все пак, обезпеченият и ограничен живот надали е самото Божие съвършенство?...

За щастие, банкнотата е шумоляща, новичка, петдесетфранкова.

Играта продължава!

Мосю Коланж е педант. На специален лист си разграфява таблица, в която нанася датата, серията и номера на банкнотата. Истинският ловец умее да чака спотаен жертвата си. Когато банкнотите стават седемнадесет – любимото число на мосю Коланж – той отново обикаля експертите на четирите банки. Отговорът им и същият – банкнотите са нормални.

Банкнотите може и да изглеждат нормални, но съгласете се – не е нормално всеки Божи ден един и същи човек, в един и същи час да сядат на едно и също място в едно и също заведение, да пие едно и също кафе и да плаща с едни и същи по номинал банкноти. Па били те и с различни серии и номера...

Мосю Коланж е нелож режисьор-постановчик. На целия персонал, до чистачките, е наредено да не се пулят като го видят че влиза като посетител и сядат на масата до прозореца. Всеки ден, в десет и десет сутринта. От другата страна на масата, самотно съзерцавайки улицата, вече стои човекът с очи на художник.

Самото запознанство не създава никакъв проблем на мосю Коланж. Той е типичен екстраверт, контактен, но съдържан. Забавен, но ненаатрапващ се. Идеална фигура за неангажиращо приятелство.

Оказва се, че за много неща имат поразително съвпадение на вкусовете – за картини, книги и постановки. Успоредно с укрепването на запознанството, което е на път да се превърне в приятелство, в мосю Коланж расте и уважението към мосю Серж. Мосю Серж е много фин човек – в преценките си за външния свят и в самото си излъчване. С извинение, от него лъха нежността на интелигентен гей, но въобще не е такъв...

Чак след месец време, на небрежно подхвърления въпрос с какво се занимава, отговаря разсеяно:

– Ами, да речем, художник...

Мосю Коланж няма никакви основания да бъде недоволен от проциателността си.

Съвсем естествено прозвучава предложението на мосю Коланж към мосю Серж:

– Какво ще кажете, приятелю, да прекараме събота вечер в онова хубаво заведение „Каданс“? Менюто е наистина добро, а пианистът има богат репертоар от класика в жанра... Да не говорим за вината...

– Поводът, приятелю?

– Повод, разбира се има. Има ли значение какъв? Може би все по-укрепващото ни приятелство? А може би – някакви съвместни, бъдещи перспективи?... Човек трябва да умее да се радва на мига...

И менюто, и пианистът, и виното са наистина на ниво. А и календарната дата е на седемнадесето число.

И още нещо. Мосю Серж явно не носи на пиене. По едно време се усеща, че говори много и се опитва да спре. Но му е трудно. От друга страна не успява да откаже още една чаша вино на приятеля си. Съвсем естествено идва предложението да пийнат още по чашка в дома на мосю Коланж.

Влизат през задния двор и се качват на втория етаж. Мъглата е плътна, сградите са някак различни и лишени от скучните си дневни форми, а мосю Серж наистина не носи на пиене. Но му е хубаво. Вади от чантата си нов, неразпечатан от целофана албум с репродукции на Салвадор Дали – оня художник, който префасонира целия свят на цици и бедра – и казва развълнуван:

– Позволи ми да ти надпиша този скромен подарък, приятелю. Вечерта беше наистина незабравима. – Драска с едри букви нещо на заглавната страница, после на втората. След това развълнувано чете: „На приятеля Коланж, човекът, който ми помогна да видя по друг начин баналния свят...“ Видимо е много разнежен, затова спира, а после добавя: – Сам, после, някога, ще го дочетеш...

Когато човек е живял дълго време под напрежение, търси приятел пред когото да сподели греховността си. За дарбата получена от Бога, от която поради ред обстоятелства не се е възползвал, за да твори картини, а да прави банкноти. „Които, ако ги занесеш и на най-печения експерт, в която и да е банка, задника си да съдере – не може да каже нищо друго освен – истински са. И хартията е истинска...“ Мосю Коланж няма никакво основание да не му вярва!

Сега мосю Серж трескаво търси начин да свърне от греховния път. Разговарят цяла нощ, преспиват два-три часа, а после душеуспокоителният разговор продължава. Мосю Коланж е по-големият и по-мъдър брат. Той напомня на мосю Серж очевидния факт, че всички сме грешни, а тая с пътя е предопределена от Бога. И за какви грехове да говорим, когато печалбата от операцията е около 2000%?! Парите за

хартията се превеждат по банков път, доставчикът е надежден. Останалото е ловкост на ръцете и вдъхновение на духа – за мосю Серж. И съобразителност за пласмента на банкнотите, с което мосю Коланж е в състояние да се справи блестящо.

Оказва се, че има желаещ да закупи на подобаваща цена заведение то на мосю Коланж. А тези пари, като се инвестират в хартия... Боже, колко хубав може да бъде светът Ти...

Мосю Серж отива на място да уреди доставката на хартията. На аерогарата двамата се прегръщат искрено, а мосю Серж споделя с приятелски укор:

– Така и не намери време да разгледаш албума с репродукциите, който ти подарих. Прелисти го – ще ти каже още неща за света в който живеем...

Защо пък да не погледа цици и бедра? Когато се прибира в най-добро разположение на духа, мосю Коланж разлиства шарената книжка. Първо се зачита в посвещението:

„На приятеля Коланж, човекът, който ми помогна да видя по друг начин баналния свят...“

Тук свършва надписът на първата страница. На втората продължава, но с по-ситен шрифт:

„... дължа една банална истина. Банкнотите са истински, а аз не съм никакъв художник. Но рибарите знаят, че за истински улов трябва истинска стръв!

Сряда, седемнадесети...“

ИЗВЪН РЕДОВЕТЕ НА РАЗКАЗА: Бях на някаква художествена изложба. Повечето картини представляваха пейзажи от обраснали в бурен и старост селца. Пред мен вървеше млад мъж, някъде около трийсетте. Външността и излъчването му съответстват на описаното в разказа.

Може би бе обикновен чиновник в някакво ведомство? Който всеки ден влиза под час и под час излиза от някаква сграда. Би ми било скучно да описвам живота му на послушко. Но можеше да бъде и нещо по-интересно – например мосю Серж...

КРАЙ

© Владимир Колев

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11895>]